

Róth Miksa hagyaték

Róth Miksa (születési nevén Roth Miksa József) üvegfestő és mozaikművész 1865-ben született. Apja és nagyapja is üvegesként dolgozott. Apja műhelyében, majd külföldi tanulmányutakon sajátította el az üvegfestés mesterségét. Önálló „üvegfestészeti műintézet”-ét 1885-ben alapította. Első műterme a Dohány utca 10-ben volt, azután a 8. kerületi Német utca 3-ban, majd az ugyancsak 8. kerületi Kender (ma Auróra) utca két, egymás melletti házában (11. és 13.) dolgozott, végül 1911-től a VII. kerület Nefelejcs utca 26-ban működött a „Róth Miksa Császári és Királyi Udvari Üvegfestő és Mozaik Művész Műintézete”, 1939-ig. 1897-től üvegmozaik készítésével is foglalkozott. Munkáját művészi szintre emelte, stílusát kezdetben a historizmus, majd a szecesszió és az art déco illetve ezek ötvözete jellemezte. Számos hazai és külföldi elismerésben részesült: 1898-ban elsőként neki ítelték az Iparművészeti Állami Aranyérmet, az 1900-as párizsi világkiállításon ezüst, az 1902-es torinói és az 1904-ben St. Louisi (USA) világkiállításon pedig aranyéremmel tüntették ki. Idehaza megkapta a Ferenc József-rend lovagi fokozatát majd pedig a kormányfőtanácsosi címet. A mozaikkészítés technikájának megújításáért az olasz király aranyérmét nyerte el. Évtizedeken keresztül a Magyar Iparművészeti Társulat alelnöke (rövid ideig elnöke) volt, számos művész és művészetpártoló egyesületben (többek között a Steindl Céhben) tevékenykedett. Munkái díszítik többek között az Országház, a Gresham-palota (ma szálloda), a volt Osztrák-Magyar Bank, ma Magyar Nemzeti Bank, a Zeneakadémia épületét, a lipótmezei elmegyógyintézet, egykor Országos Tébolyda (bezárásáig Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet) kápolnáját (ennek valamint a faláról eltávolított freskóknak a tervét a gödöllői művésztelep művésze, Nagy Sándor készítette, a budapesti Rózsák terén álló Árpád-házi Szent Erzsébet-plébániatemplomot, a Pannonhalmi Bencés Főapátság Szent István-kápolnáját és a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium dísztermét, illetve a Fasori evangélikus templomot.

Forrás: Wikipédia

Ő készítette a Magyar Nemzeti Levéltár ólomüveg ablakait a települések címereivel, továbbá ő tervezte a levéltári épület ornamentikus díszítő festését valamint több bútort és kovácsoltvas díszeknek egy részét is. Számtalan alkotása azonban elpusztult a történelem során, így például az Üllői úti Örökimádás-templomba festett ablakai, a Törley-mauzóleum üvegeképei – vagy az Országház kupolájának üvegfestményei. A közhiedelemmel ellentétben nem maradtak fenn a Szent István-bazilikába készített üvegfestményei sem, csupán a mai Szent Jobb Kápolna néhány ablakának szegélydíszje és néhány kisebb mozaik alkotás származik tőle. Mozaikalkotásai is közismertek: a Szervita téren (az egykori Török Bankház homlokzatán) látható Budapest legnagyobb köztéri mozaikja. Róth (Vajda Zsigmond festőművésszel közös tervek alapján) készítette a Széchenyi gyógyfürdő valamint a Deák- és a Kossuth-mauzóleum mozaikjait és a Fiumei úti temető árkádsorának mozaikjait. Számos alkotása található külföldön. Így például a hágai királynői palotában, Oslóban a Fageborg templomban, Mexikóvárosban a Teatro Nacionalban. Velencében a biennálé magyar kiállítási csarnokába készített ablakai elpusztultak, az épületet díszítő, Körösfői-Kriesch által tervezett mozaikjai részben láthatóak. Korai munkája volt Milánóban a „Marsaglia-palota” számos üveglakja.